

SocialdepartementetSocialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att fördela och betala ut medel för att öka antalet tjänster för allmäntjänstgöring

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att fördela, betala ut och följa upp medel till regionerna i syfte att stimulera till en utökning av antalet allmäntjänstgöringstjänster (AT-tjänster).

Socialstyrelsen ska under 2024 betala ut 223 000 000 kronor i prestationsbaserade medel till regionerna i enlighet med *bilagorna 1* och *2*.

De regioner som vill få del av medlen ska till Socialstyrelsen senast den 1 november 2024 redovisa antal AT-tjänster 2024 som krävs för att ta del av medlen.

Uppgifterna om antalet AT-tjänster per region baseras på regionernas planering för AT-tjänster som ingick i överenskommelsen God och nära vård 2021 mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner.

Socialstyrelsen ska löpande hålla Regeringskansliet (Socialdepartementet) informerat om hur arbetet med uppdraget fortskrider.

Socialstyrelsen ska senast den 28 februari 2025 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2024 använda 225 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa

och sjukvård, anslagsposten 12 Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvården.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2024. Socialstyrelsen får under 2024 använda högst 2 000 000 kronor för egna kostnader kopplade till arbetet.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2025 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

För att långsiktigt klara vårdens behov i hela landet behöver det nationella åtagandet för kompetensförsörjningen stärkas. Regeringen har därför gett Socialstyrelsen och Nationella vårdkompetensrådet ett uppdrag att ta fram förslag till en nationell plan för hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning (S2023/00256). Regeringen har även gett Socialstyrelsen särskilda uppdrag för att stimulera utökningen av antalet AT-tjänster (S2022/00882 och S2023/00678).

Av Socialstyrelsens nationella planeringsstöd för 2023 framgår att samtliga regioner redovisar brist på läkare med specialistkompetens. En av orsakerna uppges vara att antalet utbildade är för lågt och att det behöver finnas tillräckligt med utbildningsplatser för allmäntjänstgöring (AT), bastjänstgöring (BT), och specialisttjänstgöring (ST).

Enligt överenskommelsen God och nära vård mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner för 2021 behövde regioner som har få AT-tjänster i relation till antalet invånare ta ett större ansvar för att den nationella tillgången skulle möta det samlade behovet. Regionerna redovisade ett planeringsunderlag för antalet AT-tjänster 2022–2024 där det framgår att i relation till prognostiserat inflöde och behov behövde AT öka med 93 tjänster för 2022, med 165 tjänster för 2023 och med 244 tjänster för 2024.

Under 2021 startade den nya förlängda läkarutbildningen med BT som en del av den nya specialiseringstjänstgöringen för läkare i Sverige. Reformen

innebär att kravet på AT ska fasas ut på sikt, men de läkare som tagit examen enligt de äldre bestämmelserna för läkarexamen måste genomföra AT för att få legitimation. Enligt övergångsbestämmelserna till regleringen ska det vara möjligt att t.o.m. 2029 ta examen enligt de äldre bestämmelserna för läkarexamen, det finns dock inte något slutdatum för när AT ska ha fasats ut.

Sedan Nationella vårdkompetensrådet inom Socialstyrelsens rekommendationer 2022 om att övergå till 18 månaders AT som standard har genomströmningen av AT-läkare ökat men väntetiderna för att få en AT är fortfarande långa.

Regeringen ser att det finns skäl att vidta ytterligare åtgärder för att komma till rätta med bristen på läkare med specialistkompetens. Socialstyrelsen får därför i uppdrag att fördela och betala ut prestationsbaserade medel till regionerna i syfte att öka antalet AT-tjänster.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Ellinor Östensson

Kopia till

Finansdepartementet/Ba
Utbildningsdepartementet/UH
Kammarkollegiet
Nationella vårdkompetensrådet
Sveriges Kommuner och Regioner

Villkor för prestationsbaserade medel i syfte att utöka antalet tjänster för allmäntjänstgöring

För 2024 fördelas 223 000 000 kronor som prestationsbaserade medel till regionerna i syfte att stimulera till en utökning av antalet tjänster för allmäntjänstgöring (AT).

Krav på prestation

Statsbidraget fördelas med 63 000 000 kronor i block 1 och 160 000 000 kronor i block 2.

De regioner som vill få del av medlen redovisar det antal AT-tjänster under 2024 som tillsattes eller påbörjades senast den 1 november 2024 till Socialstyrelsen. Socialstyrelsen kontrollerar att prestationerna motsvarar villkoren och betalar därefter i så fall ut medel. Den utökning som regionerna redan har planerat för under 2022–2024 ska inte utgöra underlag för att få ta del av medlen i block 2 utan ökningen av antalet AT ska vara utöver det planerade antalet.

De preciserade nivåerna är framtagna enskilt för denna satsning och uppgifterna om antalet AT-tjänster per region baseras på regionernas planering för AT som ingick i överenskommelsen God och nära vård 2021 mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner, *bilaga 2*.

De AT som låg till grund för utbetalning av medel i enlighet med 2023 års regeringsuppdrag att fördela och betala ut medel för att öka antalet allmäntjänstgöringstjänster (S2023/00678) får inte utgöra grund för utbetalning av de medel som regeringen har avsatt för 2024.

Medlen fördelas enligt följande:

1. Redovisa antal AT

De regioner som redovisar antal tillsatta eller påbörjade AT tjänster under 2024 får dela på 63 000 000 konor under detta block. Medel fördelas proportionellt till de regioner som har redovisat antal AT tjänster utifrån andel AT 2024 per 100 000 invånare. Antal invånare baseras på den befolkningmängd regionen hade den 1 november 2023.

2. Ytterligare utökning

De regioner som redovisar en ytterligare utökning av antalet AT under 2024 utöver regionernas planeringsunderlag för AT som ingick i överenskommelsen God och nära vård 2021 i enlighet med bilaga 2, får dela på 160 000 000 konor under detta block.

Medel fördelas enligt följande:

- Till varje region som uppnår en utökning av antalet AT med 2 tjänster under 2024 utbetalas totalt 3 000 000 kronor.
- Till varje region som uppnår en utökning av antalet AT med 3 tjänster under 2024 utbetalas totalt 4 500 000 kronor.
- Till varje region som uppnår en utökning av antalet AT med 5 tjänster under 2024 utbetalas totalt 7 500 000 kronor.
- Till varje region som uppnår en utökning av antalet AT med 7 tjänster under 2024 utbetalas totalt 10 500 000 kronor.
- Till varje region som uppnår en utökning av antalet AT med 10 tjänster under 2024 utbetalas totalt 20 000 000 kronor.
- Till varje region som uppnår en utökning av antalet AT med 15 tjänster under 2024 utbetalas totalt 30 000 000 kronor.

Prestationstrappan ger regionerna förutsättningar att beräkna förväntade medel samtidigt som de regioner som utökar med högst antal AT även får större andel medel per utökad tjänst.

Eventuellt kvarstående medel fördelas proportionellt mellan de regioner som har kvalificerat sig enligt prestationstrappan i block 2 utifrån andel AT 2024 per 100 000 invånare. Antal invånare per region baseras på den befolkningensmängd regionen hade den 1 november 2023.

Bilaga till beslut om utbetalning

Regionernas redovisning av planering för AT som ingick i överenskommelsen God och nära vård 2021 mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner

Region	Tillsatta AT-tjänster 2020	Planerade AT 2021	Planerade AT 2022	Planerade AT 2023	Planerade AT 2024
Stockholm	232	248	260	272	280
Uppsala län	37	40	50	50–55	55
Sörmland	59	60	60	60	60
Östergötland	77	73	84	84–89	84–89
Jönköpings län	72	74	78	82	86
Kronoberg	36	36	36	36	36
Kalmar	49	47	47	47	47
Gotland	16	16	16	16	16
Blekinge	30	28 (EV.+)	28	28	28
Skåne	183	187	196	199	I.U
Halland	46	46	56	56	56
Västra Götaland	238	238	244	250	252
Värmland	51	48–50	48–50	48–50	48–50
Örebro	51	52	57	57	57
Västmanland	40	40	43	46 (ev. 48)	46 (ev. 48)
Dalarna	60	60	62	62	64
Gävleborg	45	46	46 (ev. +)	46 (ev. +)	46 (ev. +)
Västernorrland	58	58	60	60	60
Jämtland- Härjedalen	24	24	24	24	24
Västerbotten	57	61	61	61	61
Norrbotten	46	51	51	51	51